Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 7 | Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 | New York, N. Y., Vasario-February 15, 1952 | Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 | Vol. XXXXIII

Lietuvos Nepriklausomybės 34 Metų Sukakties Minėjimas

Lietuvos Atgimimo Pranašo 25 Metų Mirties Sukaktis

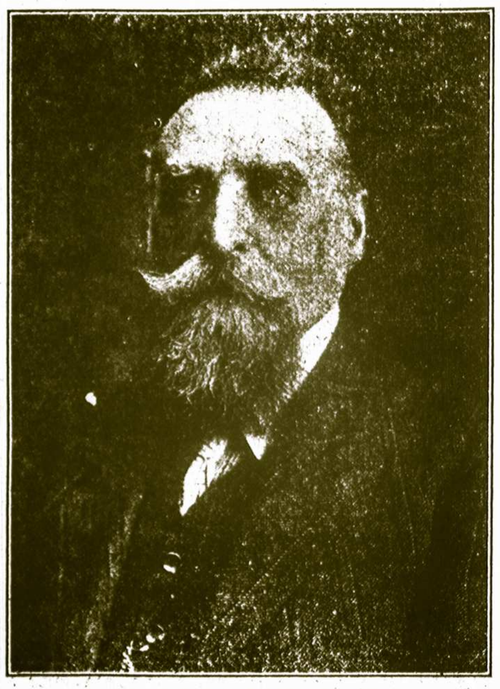

DR. JONAS BASANAVIČIUS

Vienybėje – Galybė. Tuo Principu Gyveno ir Dirbo Dr. Basanavičius

Pažvelgę į Vasario Šešioliktosios aktą pasirašiusiųjų vyrų nuotrauką ir jų parašus, pagrindinį dėmesį atkreipiame į dr. Joną Basanavičių. Viduryje tų musų tautos veikėjų stovi jis, vyras senyvo amžiaus ir su barzda. Vasario Šešioliktosios akte jo parašas yra pirmasis. Kodėl atsitiko taip, kad dr. Jonas Basanavičius, o ne kuris kitas iš lietuvybės kovotojų turėjo garbę vadovauti ir pasirašyti tą istorinės reikšmės raštą?

Mykolas Biržiška, buvęs Lietuvos universitetų profesorius, rektorius ir viesas nedaugelio išlikusių gyvų tą raštą pasirašiusių, savo prisiminimuose šį klausimą atsako taip. Jis sako: "Nors patį Nepriklausomybės aktą rašėsi Tarybos nariai savo pavardžių abėcėline tvarka ir pirmuoju turėjęs butų pasirašyti S. Banaitis, bet Basanavičiaus vardas taip aukštai tautoje buvo iškilęs, jog savaime suprantamas buvo Basanavičius pasirašymas pirmuoju, dar pateisintas ir tuo, jog, kaip vyriausias amžiumi, jis tą aktą garsiai, Tarybai atsistojus, perskaitė, tad čia pat pirmas ir pasirašė".

Dr. Jonui Basanavičiui tada buvo 66 metai amžiaus. Po jo parašus savo dėjo Narutavičius, besiartinąs į 60-sius ir po to M. Biržiška. Kažkaip tiesiog keistai likimas susiklostė, kad Basanavičius, pasidžiaugęs vos devyneriais laisvo gyvenimo metais, pasimirė, ir čia, lyg simboliškai, kaip tik vasario 16 d. Tai buvo 1927 m. Jis palaidotas Vilniuje, kur Lietuvos reikalams sunaudojo didžiumą savo energijos.

Kam yra tekę buti Vilniuje, visi jie jo kapą prisimena nuolatos gėlėmis ir vainikais papuoštą, o šventėmis tenai garbės sargybą nešdavo Vilniaus Lietuvių gimnazijos moksleiviai ir studentai skautai. Lenkų okupacijos laikais tai buvo viena tų nedaugelio vietų, kur lietuviai susirinkdavo pasiguosti sunkiomis dienomis ir pasisemdavo sau dvasios jėgų ištverti laisvės kovoje iki galo. Lietuvos himno žodžiams nuaidėjus, ne vienas, lenkų policijos persekiojamas, tą vakarą atsirasdavo už grotų. Bet tai nieko negelbėjo. Lietuviai toje nelygioje kovoje ištvėrė, nes jie dirbo vieningai taip, kaip dr. Basanavičius mokė.

Dr. J. Basanavičiaus nuomone, lietuvių tautos prisikėlimas tebuvo galimas tik dviem sąlygom. Pirmiausia reikėjo pažinti Lietuvos istoriją, o ją pažinus, pamilti savo tautą ir tada, pažinus ir pamilus ją, vienybės laikytis visomis išgalėmis, nes vienybėje — galybė.

Šį vienybės principą jis statė kertiniu savo veiklos akmeniu ir ją padėjo pagrindan to rumo, kuris atsistojo Vasario Šešioliktosios akto išdavoje. Todėl šis principas įpareigoja ir visus lietuvius vienybės vardan atsisakyti bet kokių asmeniškų ar partinių nesutarimų, dirbant tą darbą, kuris įgalintų Lietuvą atsistoti vėl laisvam ir nepriklausomam gyvenimui.

Todėl Vasario Šešioliktąją neišvengiamai ir prisimename dr. J. Basanavičių, kurį likimas taip surišo su Lietuva ir jos to svarbaus įvykio data. Basanavičius buvo gimęs 1851 m. Ožkabalių kaime, Bartninkų valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Gimnaziją baigęs Marijampolėje ir Maskvos universitete išėjęs gydytojo mokslus. Dvidešimt penkerius metus išgyvenęs Bulgarijoje, tenai ne tiek versdamasis gydytojo praktika, kiek rupindamasis Lietuvos reikalais, jis yra "Aušros" laikraščio steigėjas ir redaktorius ir lietuviškosios spaudos kovotojas ligi jos atgavimo ir po to. Vilniuje jis paliko ne tik savo paties palaikus Rasų kapinėse, bet Antakalnyje įkurtą Mokslo Draugiją, kuri, kaip ta jo "Aušra" anuomet caro priespaudos laikais, Lenkijos okupacijos metu lietuviams švietė kaip tas žiburys, rodąs kelią į laisvę.

Šiandieną dr. Jono Basanavičiaus šviesiosios asmenybės prisiminimas yra mums kaip reta prošvaitė musų sunkiose dienose, siekiant savitarpio vienybės ir politinės nepriklausomybės.

1918 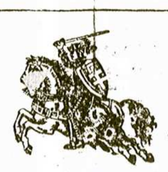 1952

Reikalaukime Laisvos ir Nepriklausomos Lietuvos

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo Aktas

Lietuvos Taryba savo posėdyje vasario 16 dieną, 1918 metais vienu balsu nutarė kreiptis: į Rusijos, Vokietijos ir kitų valstybių vyriausybes šiuo pareiškimu:

Lietuvos Taryba yra vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintaja tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18—23 dienomis, 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskirianti nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas steigiamasis seimas, demokratiniu budu jos gyventojų išrinktas.

Po paskelbimo aktu pasirašo:

Dr. J. Basanavičius	*A. Petrulis*
K. Bizauskas	*K. Šaulys*
M. Biržiška	*Dr. J. Šaulys*
S. Banaitis	*J. Šernas*
P. Dovydaitis	*A. Stulginskas*
S. Kairys	*A. Smetona*
P. Klimas	*J. Smilgevičius*
D. Malinauskas	*J. Staugaitis*
V. Mironas	*J. Vailokaitis*
S. Narutavičius	*J. Vileišis*

Vilniuje, vasario 16 d., 1918 m.

—o—

Lietuvai pasiskelbus nepriklausoma ir demokratine valstybe, jai reikėjo daug dirbti iki apsivalė nuo visokių kenksmingų gaivalų ir išbuvo nepriklausoma valstybe virš 20 metų, iki 1940 metų birželio mėn. 15 dienos.

Lietuvą su jos gyventojais pavergę Sovietų Sąjungos vadai skelbė ir dabar tebeskelbia visam pasauliui, kad buk Lietuvos gyventojai patys "nusibalsavo" prisidėti prie Sovietų Sąjungos, tačiau tie sovietiniai begėdžiai užmiršta, kad Lietuva priklausė ir priklauso lietuviams ir lietuviai patys turi ją valdyti, kaip valdė per virš 20 metų.

Lietuviai gyvendami Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir plačiajam laisvam pasaulyje, šiemet minėdami savo senosios Tėvynės Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 34 metų sukaktį, privalo pareikšti viso plačiojo pasaulio žmonėms, kad

Lietuva nenori Sovietų Sąjungos raudonosios nė kitokios vergijos!

Lietuva priklauso lietuviams ir turi buti laisva, nepriklausoma demokratinė valstybė, kokia ji buvo iki 1940 metų!

Kada Lietuva bus laisva, tada jos žmonės pasirinks sau tinkamą santvarką ir tinkamus valdovus!

Lietuva buvo laisva, nepriklausoma demokratinė valstybė, pačių jos sunų valdoma, tad ir dabar mes privalome dirbti ir visomis jėgomis remti Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri ligi šiol dirbo ir pasirįžus toliau dirbti Lietuvos laisvinimo darbą iki Lietuva atgaus nepriklausomybę ir bus pačių jos sunų valdoma.

Minint Lietuvos nepriklausomybės atgavimo 34 metų sukaktį, kiekvieno patriotingo lietuvio ir lietuvaitės butina pareiga, paaukoti Lietuvos laisvinimo darbams. Visiems bendrai dirbant, musų senoji Tėvynė Lietuva bus išlaisvinta iš raudonojo vergijos jungo.

Vasario Šešioliktosios 34-ąsias Metines Minint

Vasario Šešioliktoji musų supratime ištisiems laikams pasiliks kaip pilnavidė gėlė, kuria 1918 metais pražydo musų tautos pastangos ir darbas, siekiant savarankiško valstybinio gyvenimo. Vasario Šešioliktosios aktu buvo apvainikuotas tas didysis lietuvybės darbas, kurį caro priespaudos laikais pradėjo musų lietuvės motinos prie ratelio ir, kuris buvo tęsiamas knygnešių, ginklo ir kulturinės kovos partizanų ir karių.

Laisvės metais Vasario Šešioliktoji todėl buvo švenčiama labiausiai pakilusia nuotaika, nes tai buvo džiaugsmo, musų tautos prisikėlimo nepriklausomam gyvenimui šventė.

Dabar, jau trisdešimt ketvirtąjį iš eilės, bet dvyliktąjį kartą nuo nepriklausomybės netekimo, ją sutinkame. Šiemet ją viso pasaulio lietuviai švenčia, gal but, labiausiai viltingi, negu kuriais kitais metais, negu tomis politinių sutemų dienomis, kada mums ta laisvė buvo pagrobta. Šie metai prasidėjo didelių politinių įvykių sprendimų išvakarėse. Dabar jau yra visiškai aišku, kad didžiosios pasaulio demokratinės jėgos neišvengiamai turės pasirinkti arba leistis užliejamos raudonojo tvano, arba gintis ir tuo pačiu remti bolševikinio imperializmo katilė atsidurusių tautų laisvės kovą.

Todėl viltis, kad išlaisvinimo valanda artėja, šiais metais jau ne tik pagrįsta musų norais, bet ji remiasi konkrečiais dalykais. Iš Valstybės Departamento ir bendrai iš Vakarų Europos valstybių pavergtųjų tautų, taigi, ir lietuvių, reikalui skiriama žymiai daugiau dėmesio ir daugiau nuveikiama dabar, negu anksčiau.

Jei kada nors Valstybės departamentas pasitenkindavo, tik pakartodamas savo pareiškimą, jog Lietuva, Amerikos akimis, yra laikoma nepriklausoma, tai yra, nepripažistama jos sovietinės okupacijos, tai šiandien jau visi metai, kai Valstybės Departamentas savo pinigais išlaiko lietuviškąjį Voice of America skyrių, ir lietuviškąjį žodį, laisvą ir nemeluotą, siunčia Lietuvos gyventojams.

Free Europe Tautinis Komitetas, kuris rupinasi konkrečiu pavergtųjų valstybių laisvinimo darbu ir jau dabar ruošia planus tų kraštų ekonominiam ir kulturiniam atstatymui, įsteigė ir lietuviškąją grupę, ir išlaiko jos nemažą personalą. Jiems yra pavesta Lietuvos laisvinimo reikaluose, bendradarbiaujant su visais pasaulio lietuviais ir su Nepriklausomos Lietuvos diplomatiniais atstovais laisvajame pasaulyje, platus darbo baras. Jis apima visas Lietuvos gyvenimo sritis, pradedant planų studijomis ir parengimu, baigiant net tų atstatymo vadovų mokslinimu aukštosiose vakarų demokratinių valstybių mokyklose.

Tų faktų akivaizdoje ši šventė gali buti švenčiama tiek Amerikos, tiek viso kito pasaulio lietuviuose ypatingai geresnėmis nuotaikomis. Nors konkrečių žinių nėra iš Tėvynės, bet, reikia manyti, kad ir jie apie šiuos faktus tenai žino. Į Vakarų Europą atplustančiųjų pabėgėlių bangų tarpe iš už geležinės uždangos ateina žinių, kad ir musų Tėvynėje yra žinomi tie laisvės šviesos pragiedruliai, kurie ir musų ir jų širdžių neramiais dužiais sutinkami, didžiausių nekantrumu laukiant, kada gi pagaliau jie prašvis s k a i s č i a laisvės saule. Saule, ta tikrąja, o ne raudonąja stalinine.

Klaidžiodami toje apyaušrio dumakoje, vaizdžiai prisimename tas dienas, kai Lietuva savarantiškai tvarkėsi savo namuose ir, kaip lygiateisis narys su kitomis valstybėmis, rodėsi pasaulio plotmėje. Kad ir kokių klaidų butų toje laisvėje pasitaikę, kaip dabar (kai jau tos laisvės nėra) daugel kas mėgsta atsiminęs prikaišioti, tai vistiek jos neatima mums teisės ir pretenzijų vėl veržtis laisvam gyvenimui. Gi per tuos laisvės metus nuveiktieji darbai, pažanga Lietuvos ekonominiame, kulturiniame ir valstybiniame gyvenime, kaip dabar tarptautinių palyginimų rezultatai rodo, sako, kad buvome geri darbininkai ir daug nuveikėme.

Jei tiesioginiai Vasario Šešioliktosios akto ir prie jo privedusių įvykių veiklos dalyviai šiandien į Vasario Šešioliktosios vaisius žiuri, kaip į prieš 34 metus jų svajonių ir darbų įsikunijimą, tai jaunoji karta ją ima kitaip. Tie, kurie savo gyvenimo pirmuosius šviesos spindulius išvydo po laisvu Lietuvos dangumi, ir Vasario Šešioliktosios akto įvykių dėka, savame krašte įsigijo mokslą ir pasirengė nepriklausomam valstybės gyvenimui, tėvynėje ar už jos ribų, Vasario Šešioliktosios idėjų kaitinami, aukojasi jai atgaiviinti.

Todėl, Vasario Šešioliktosios dvasios gaivinami, dirba tuodvi grupės, nors pirmieji nepriklausomybe džiaugėsi savo darbo pabaigoje, o antrieji — savo gyvenimo pradžioje.

Yra dar trečia grupė, kuri retai turėjo progos konkrečiai pasidžiaugti Vasario Šešioliktosios vaisiais ar juos asmeniškai pajusti. Tai didžioji Amerikos lietuvių išeivija.

Jie, kaip jauni medeliai, išrauti iš gimtojo obelyno, nors ir prigijo svetimoje dirvoje ir gražiai sužaliavo Amerikos demokratijos saulės šildomi, bet vistiek savo šaknimis buvo Lietuvoje. Iš tolo stebėdami tenykštį gyvenimą ir matydami apsiniaukusius debesis ties savo tėvų ir brolių dangumi, jie visada laiku atvykdavo su pagalba, kokia ji tik buvo reikalinga, materiališka ar morališka. Gal jau taip buvo lemta, kad viena tautos dalis, įsikurusi šiame ekonomiškai, kariškai ir politiškai stipriame krašte, broliškos pagalbos ranką tiestų saviškiams, mažiems, esantiems tenai ant didžiojo vieškelio tarp Rytų ir Vakarų.

Dideliu jautrumu vaizduojamės tas gausias su parašais knygas, kurias jie paklojo savo valstybės prezidentui, prašydami nepriklausomybės savo tėvų šaliai. Šiuo metu tokie parašai gal nebutų tokie efektingi, kaip anuomet. Bet, reikia žinoti, kad ir dabar tie patys Amerikos lietuviai, kartu su naujai atvykusiaisiais, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jau veikia ir nuveiks ką nors tiek pat svarbaus ir, gal but, dar įspudingesnio, kaip anąmet.

S. NARKELIUNAITĖ.

Vasario 16 ir 17 dienomis keliose didesnėse kolonijose įvyks Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 34 metų sukakties minėjimai. Visų tų tų kolonijų lietuvių butina pareiga dalyvauti suruoštuose minėjimuose.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

Dr. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States ------ $3.00
To Foreign Countries ------ $4.00

307 West 30-th Street,
New York 1, N. Y.
Tel.: LAckawanna 4-5629

Susivienijimo kuopų skubųs pranešimai turi buti prisiųsti ne vėliau savaite laiko prieš laikraščio išleidimą.

Keičiant adresus butinai paduokite zono numerį.

PASTABOS

ANGLIJOS KARALIUS JURGIS ŠEŠTASIS

Vasario 6 dieną po ilgos ligos mirė Anglijos karalius Jurgis Šeštasis, sulaukęs 56 metus amžiaus. Jis karaliaus sostą užėmė 1936 metais, kada jo vyresnysis brobis Edvardas pasitraukė nuo sosto norėdamas vesti amerikienę Simnonienę, dėl ko tuometinis Anglijos ministerių kabinetas buvo sukėlęs didelį triukšmą, kad tai esąs Anglijos imperijos pažeminimas.

Jurgis Šeštasis karaliavo 15 metų ir buvo Anglijos žmonių mylimas. Jam teko karaliauti antrojo pasaulinio karo metu, kai Anglilija buvo vokiečių puolama ir iš oro bombarduojami jos miestai, bet nežiurint tų visų nesmagumų, Jurgis Šeštasis buvo griežtai nusistatęs vokiečiams nepasiduoti ir tokio savo nusistatymo laikėsi iki karo pabaigai.

Jam bekaraliaujant, po antrojo pasaulinio karo, Indija atsiskyrė nuo Anglijos imperijos ir tapo savystove, pačių gyventojų valdoma valstybe. Tai svarbus Anglijos istorijoj įvykis, kad valstybei su virš keturių šimtų milijonų gyventojų pripažintas savystovis tvarkymasis ir atsiskyrimas nuo Anglijos imperijos, už ką nemažai nuopelno priklauso mirusiam karaliui Jurgiui Šeštam.

Karalius ilgoką laiką nesveikavo, buvo operuotas, tačiau savo pareigas atlikdavo ir manė pasveikti, bet nekviestoji viešnia mirtis išskyrė jį iš gyvųjų tarpo ant visados.

Dabar karaliaus sostą užėmė velionio Jurgio Šeštojo vyresnioji duktė princesė Elzbieta, 25 metų amžiaus, kuri valdys Anglijos imperiją. Tai antroji moteris Anglijos karaliaus soste Elzbietos vardu, taipgi jame sėdėjo karalienė Viktorija ir kt.

Mirusio gero karaliaus liudi ne tik Anglijos imperija, bet ir kitos valstybės ir tų valstybių žmonės. Gen. Eisenhoweris, vyriausias vadas kariuomenės Europoj, įsakė Atlanto pakto valstybių vėliavas nuleisti iki pusės stiebo Paryžiaus apylinkėse. Nuo jo neatsiliko ir Sovietų Sąjungos vadas Berlyne, jis irgi pareiškė, kad Sovietų Sąjungos vėliava bus nuleista Berlyne, pagerbimui mirusio Anglijos karaliaus.

Laidotuvės įvyks vasario 15 dieną ir, kaip pranešimai sako, jos bus iškilmingos. Iš Amerikos į laidotuves išvyko mirusio karaliaus brolis, Edvardas Aštuntasis. Jis pastaruoju laiku gyveno New Yorke, Waldorft Astoria viešbutyje.

Prezidentą Trumaną laidotuvėse atstovaus Valstybės Sekretorius D. Acheson. Iš Paryžiaus pranešama, kad gen. Eisenwoher irgi dalyvaus laidotuvėse.

SLA Reikalai ir Veikla

Dar Vienas Lietuvybės Pionierius Aplaido Mus

Vasario 1 dieną, 1952 metais, savo namuose, 190-29 — 117-th Road, St. Albans, N. Y., mirė Anupras Vingelis, sulaukęs 78 metų amžiaus. Velionis baigdamas sveikti iš plaučių uždegimo ligos, buvo ištiktas širdies priepuolio ir šio smugio neišlaikęs, užmigo amžinu miegu...

Velionis Anupras buvo plačiai pažįstamas Brooklyno ir apylinkių lietuviams, ypač senesniosios kartos lietuviai velionį pažinojo kaipo draugingą malonaus budo asmenybę. Iš amato velionis buvo siuvėjas ir ilgus metus turėjo nuosavą biznelį, rubų valymo, taisymo ir prosinimo įmonę. Bet, rodos, prieš tris metus savo biznį likvidavo ir gyveno pas dukrą Eleną, kuri dar ne ištekėjus, nes "reikėjo tėvelį prižiurėti ir globoti, ypatingai po to, kai mamytės netekome", paaiškino panelė Elena, kuri nuoširdžiai savo tėvą mylėjo.

Be to, velionis paliko tris sunus: Vytautą-Richardą, Valerijoną ir Mindaugį-Raymenodą Vingelius; dvi dukteris: Oną Kniukštienę ir Eleną, pas kurią gyveno ir mirė. Taipgi paliko keturis anukus.

Velionis palaidotas vasario 5 dieną, Šv. Jono kapuose, Brooklyne, kur turi Vingelių šeima nusipirkusi didoką plecių, kuriame jau palaidota velionio žmona ir viena dukrelė. Vingelių vaikai išauklėti sąmoningais lietuviais, nors sunai ne taip jau gerai lietuviškai kalba. Tačiau dukterys labai gražiai lietuviškai kalba, Ona augusi ir iki antrojo pasaulinio karo gyvenusi Lietuvoje.

Trumpai suglaudus, tiek apie velionio Vingelio asmeninį ir šeimyninį gyvenimą. Velionio Anupro, kaipo visuomenininko, veiklą ir darbus aprašyti užimtų daug vietos laikraštyje. To negalint padaryti, bent suglaustai reikia pažymėti, kad velionis Vingelis buvo vienas iš tų lietuvybės pionierių Amerikoje, kurių pastangomis ir pašišventimu tautos reikalams, sukurtas, išugdytas ir išlaikytas Amerikos lietuvių išeivijos gyvenimas tokiu, kokiu mes jį šiandien turime.

Velionis Anupras simbolizuoja tas Amerikos lietuvių visuomenininkų eiles, kurie nieko nieškodami ir nesitikėdami iš visuomeninės veiklos, prie jokių užsitarnavimų pretenzijų nereikšdami, nesigirdami savo darbais, kukliai ir pagal geriausias išgales veikė, dažnai paskutinį centą aukodami tautiniams ir kulturiniams tikslams. Tad ir velionis Anupras veikė įvairiose draugijose, dainavo choruose, vaidino scenoje ir vargu rasime tokią tautinę ir kulturinę veiklą, prie kurios vienokiu ar kitokiu budu jis nebutų prisidėjęs. Velionis buvo SLA nariu, priklausė 250 kuopoje, Maspethe.

Ilsėkis ramiai lietuvybės Pionieriau amžinu miegu užmigęs.

S. E. Vitaitis.

SUSIVIENIJIMO KUOPŲ VEIKLA

Susivienijimo 198 Kuopos Veikla

AKRON, OHIO—

Sausio mėn. 13 dieną įvyko SLA 198 kuopos metinis susirinkimas, kuriame kuopos valdyba patiekė metinius raportus. Pirmininkas J. Navikas pranešė, kad už svetaine susirinkimams yra apmokėta už visus 1952 metus. Tas reiškia, kad toj pačioj svetainėj laikysime susirinkimus, tik pakeistas laikas, nuo 1 valandos iki 3 valandai. Finansų sekretorius A. Lawrence pranešė, kad apmokėjus kuopos valdybai algas ir raštinės išlaidas, dar liks kuopos ižde apie $215.00. Mat musų kuopos nariai žino, kad išrinkdami vėl J. Navicka pirmininku, pinigų bus, nes J. Navickas visur ir visada apsiima į komisiją, ir kur jis dirba, ten visuomet pasekmės buna geros.

Šiame susirinkime nutarta sekančią vasarą rengti didelį pikniką, kuriam vieta jau numatyta Winter Green Ledges.

Prie SLA 198 kuopos prisirašė nauja narė J. Yarašiutė, jaunuolė.

Brolis B. Yarašius padėkojo SLA 198 kuopai už aukas, taipgi valdybai ir komisijai už atsišaukimus į visas SLA kuopas. B. Yarašius norėjo daugiau kalbėti, bet labai susijaudino ir negalėjo, tik pareišė: "Dabar aš žinau ką reiškia prigulėti prie SLA".

Šiame susirinkime perskaitytas atsišaukimas P. Simonavičienės, SLA 102 kuopos narės, kuriame prašo finansinės paramos jos nelaimingai dukrelei, Dianai, siekti pasirinktą mokslą. Perskaičius atsišaukimą, musu kuopos senas narys, A. Papeika, pasakė: "Duokim kiek kas galime. Ar negražu kai kitos kuopos prisiuntė gausias aukas musu kuopos nariui. B. Yarašiui, kuris dabar po operacijos vėl regėjimą atgavo ir vėl galės dirbti SLA ir visai lietuvių tautai naudingus darbus".

SLA 198 kuopa iš iždo paaukojo $5.00. Po susirinkimo dalyviai sudėjo $11.00. Viso $16.00 pasiusta Dianai. Musų 198 kuopa linki Dianai geriausių pasekmių moksle.

V. T. Neveranskas,
SLA 198 kuopos koresp.

Iš SLA 23 Kuopos Metinio Susirinkimo

SHENANDOAH, PA.—

SLA 23 kuopa laikė savo metinį susirinkima sausio mėnesio 6 diena, Mainierių Svetainėje. Narių šiame susirinkime dalyvavo nedaug.

Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas Jurgis Subačius, pirma valanda po pietų. Sekretorius iššaukė kuopos valdybos vardus. Visi valdybos nariai dalyvavo susirinkime.

Skaitytas protokolas priešmetinio susirinkimo ir priimtas.

Kuopos valdybos raportu, apart iždo globėjų, nebuvo. Iždo globėjai išdavė kuopos ieigų ir išeigų metinį raporta, kuris priimtas, kaip buvo išduotas. Kitų jokių komisijų šiame susirinkime nebuvo.

Finansų sekr. J. Urbonas pranešė, kad jis turi atsišaukimą SLA 102 kuopos narės Simonavičienės, kuriame prašoma pagelbėti minimai narei ir jos suparyžiuotai dukrelei baigti mokslą. Kadangi minimos narės atsišaukimas tilpo organe Tėvynėje, tai nariai matė ir skaitė, tokiu budu ji skaityti susirinkime nebuvo reikalo. Laiškas priimtas ir padaryta rinkliava, kurios metu surinkta $6.11. Pinigai pasiųsti minimos narės nurodytų adresu.

Finansu sekr. J. Urbonas pakėlė klausimą, ar nebutų gerai, kad kuopa bandytu surengti kortų lošimo — Card Party vakarą, nes kuopos iždas visai sumažėjes ir ji reikia padidinti, o kitokių budų nėra. J. Urbono pakelta klausimą parėmė A. Staniškis, nurodydamas, kad Urbono pakeltas klausimas yra vienas iš tu, kur galima padarvti pinigų padinimui kuopos iždo. Jonas Staniškis inešė, kad butų rengiama Card Party vakaras. Šis įnešimas buvo paremtas, nubalsuotas ir kuopos valdybai pavesta vakarą surengti.

Buvęs kuopos užrašu sekr. brolis V. Visockis, Tėvynės No. 52 aprašydamas priešmetinio susirinkimo eigą ir buvusius kuopos valdybos rinkimus, pažymėjo, kad vice pirmininku išrinktas P. J. Alen, o turėjo buti Petras J. Alexs. Bet kadangi vėliau jis buvo išrinktas užrašų sekretorium, tai metiniame susirinkime vice pirmininku išrinktas Kazys Bernatonis.

J. Urbonas,
SLA 23 kp. finansų sekr.

Velionį Joną Urbą Prisiminus

WESTVILLE, ILLINOIS—

Jau metai laiko praėjo kai mirė Jonas Urba, SLA 29 kuopos narys. Man priėjus prie SLA 29 kuopos knygų ir atskleidus suradau, kad Jonas Urba mirė 1950 metais spalio 16 dieną.

Kadangi apie velionio Urbo mirtį nebuvo paminėta lietuviškuose laikraščiuose, tai aš nors pavėluotai noriu apie jį parašyti.

Velionis Jonas Urba buvo SLA narys, geras Amerikos pilietis, patriotingas lietuvis, daug dirbo dėl Lietuvos laisvės. Kada Dr. J. Basanavičius ir Dr. J. Šliupas lankėsi Amerikoje ir buvo atvykę į Westville, Ill., tai jie ir daugelis kitų svečių ponų Urbų buvo maloniai priimti ir pavaišinti, nes ponai Urbai buvo vaišingi žmonės ir ilgamečiai laidotuvių direktoriai. Jie tinkamai patarnavo visiems žmonės, lietuviams ir kitataučiams. Jonas Urba buvo ne tikų laidotuvių direktorius, bet ir banko. Jis suteikdavo medžiaginę paramą užstatydamas bonsus ir kitokiais budais pagelbėdavo savo broliams lietuviams.

Sunku viską aprašyti apie velionio atliktuosius gerus darbus, nes tas užimtų daug vietos laikraštyje.

Velionio laidotuvės buvo iškilmingos, jo karstas skendo gyvų gėlių darželyje, nes jų buvo daug nuo giminių, draugijų ir draugų. Laidotuvėms patarnavo jo sunus laidotuvių direktorius iš Danville, Ill. Antras sunus Jonas yra daktaras ir gyvena So. Danville, kuris tarėsi su keliais daktarais apie tėvo sveikata, bet nuo mirties neišgelbėjo. Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, dideliam skaičiui žmoniu palydėjus, palaidotas šv. Petro ir Povilo kapinėse amžinam poilsiui.

Dideliam nuliudime liko jo žmona, sunus, marčios, anukai SLA 29 kuopos nariai, giminės, draugai ir kaimynai

Nors Jonas Urba mirė, bet ponia Urbienė su sunum ir toliau patarnauja laidotuvėms ir gražiai atlieka savo pareigas — laidoja ne tik lietuvius, bet ir kitataučius, taip kaip budavo prie Jono Urbo.

Thomas Lucas,
SLA 29 kuopos sekr.

SLA 301 Kuopos 1951 Metų Apžvalga

CICERO, ILL.—

SLA 301 kuopa turi 162 suaugusius narius ir 14 jaunamečių. Nariai duoklių sumokėjo $4,457.57. Į Centrą pasiųsta sekačiai:

Apdraudos fondan	$3,159.47
Ligoje pašalpos fondan	561.30
Pašalpos lėšų	99.50
SLA reikalams	275.15
Jaunamečių apdraudos fondan	193.05
Našlių ir Našlaičių fondan	36.52
Centran pasiųsta įvairių smulkmenų	18.28
Viso susidaro	$4,343.27

Centras išmokėjo:

Ligoje pašalpoms	$494.75
Pomirtinės	300.00
Gyvam išmokėta pomirtinė	169.84
Dr. kvotėjui	88.00
Orga.	279.90
Viso susidaro	$1.362.49

Nors pašalpos mokėjimo laikas sutrumpintas, vienok pašalpu išimta beveik lygiomis. Metu bėgyje ligonių buvo 10, kurių 9 pasveiko, o p. Stasė Kavaliunas randasi senatorijoj ir tikisi pasveikti, to mes jai ir linkime.

Narių sudėtis: vyru 100, moterų 76, įskaitant jaunametes.

Tai nemažas skaičius ir jaunų žmonių, bet susirinkimus lanko labai nenoriai. Linkime, kad šie metai butų dar geresni, kad kiekvienas gautumėm nors po vieną naują narį ir gausiau lankytumėt susirinkimus, o mes visiems mielai patarnausim.

SLA 301 kuopos iždo globėjai:

Stasys F. Brice,
Mikas M. Tribičius.

K. P. Deveikis,
SLA 301 kuopos fin. sekr.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Rašo DR. D. PILKA, SLA Sveikatos Komisijos narys

Skaudėjimas Pusiau

(Tęsinys)

IV. Refleksiniai skaudėjimai pusiau. Šitos rušies skaudėjimai kyla kitur, kitoje kuno daly. Jie ateina per centralinę stotį tam tikrais nervų takais. Pasiekę žmogaus pusiau jie turi pereiti iš didžiųjų nervų takų į mažuosius — į ranką, į koją, į širdį ir panašiai. Perėjimas nervų impulso iš tiesaus kelio į lenktą arba kryžiavą įvyksta frikcija arba dardėjimas, lygiai taip kaip gatvekario užsisukimas ar perėjimas kryžiavų trekių padaro dardėjimą ir žviegimą. Kada žmogus ateina pas gydytoją ir skundžiasi: o, kaip skauda pusiau! Kelinta diena negaliu nei pakrutėti!

Refleksinių skaudėjimų pusiau priežasčių gali buti daugel. Jos, kaip sakėm, paeina iš kitur. Štai jų keletas:

1. Tulžies akmenėliai.
2. Inkstų akmenėliai.
3. Puslės akmenėliai.
4. Viduje organų (žarnų) nupuolimas.
5. Dubens organų netvarka.
6. Moterų periodinių funkcijų netvarkingumas.
7. Regėjimo sutrikimas.

V. Skaudėjimai pusiau nuo nušalimo. Aštrių ligų pradžia veik visad pasižymi skaudėjimo pusiau simptomu, kuris kyla nuo nuodų kraujo apytakoje. Tokie skaudėjimai pusiau dažniausiai įvyksta dėl:

1. Paprasto nušalimo. Žmogus dažnai skundžiasi: "pagavau šaltį".
2. Skaudėjimas pusiau dėl influenzos, arba paprastos "flu".
3. Aštrių ligų.
4. Šinglių.
5. Acidemia — perdaug rukšties.

VI. Mašytas skaudėjimas pusiau. Ši skaudėjimų pusiau klasifikacija nėra taip lengva išaiškinti. Į ją įeina:

1. Motinų skaudėjimai pusiau nuo gimdimo.
2. Nutukimas (obesitas) su nudribusiu pilvu.
3. Liga vadinama "sciatica" ir neuralgija.
4. Netinkamas apsirėdymas ir čeverykai.
5. Nepageidaujamas stovėjimas, sėdėjimas, gulėjimas.
6. Stuburkaulio deformacijos — kupreliai, pavyzdžiui.
7. Akcidentai — automobilium, kilnojime, ristynėse, futbolo lošime.

SKAUDĖJIMO PUSIAU GYDYMAS

Nuo senų senovės pas lietuvius yra įsigyvenęs dejavimo paprotys: oi, kaip skauda pusiau! Negaliu nei pakrutėti. Ką daryt? Tai yra charakteringas kiekvieno žmogaus nusiskundimas ir ieškojimas pagalbos.

Higienos atžvilgiu skaudėjimas pusiau bendrai esti atleidžiamas **poilsiu, trinimu ir šiluma.** Be to, skaudėjimas pusiau dažnai pranyksta pasivaikščiojant, pasimankštinant, arba kokį darbą dirbant. Bet koks judėjimas sustiprina nugaros raumenis, subudavoja didesnę stiprumo jėgą ir skaudėjimas pranyksta.

Skaudėjimai pusiau kylanti iš įdegimo su puliavimais, kaip tai dantų abscesai, sugedę tonsilai, paausių įdegimas galima prašalinti tik tas ydas prašalinus. Reikia žinoti, kad iš tokių pultacijos vietų nuodai sunkiasi į kraujo apytaką ir susimeta į silpniausią vietą. Šitam atsitikime yra kalbama apie skaudėjimą pusiau. Kitą syk gal bus apendicitas ar kas kita. Reikia taip pat atsiminti, kad gydymas dantų abscesų (vočių) su "porous plaster" neturi vertės.

Skaudėjimas pusiau turįs bendro su nervų nusilpnėjimu kartais buna geru daiktu, kai elektra higieniškai pakrato bejėgius raumenis. Kostitucijinio žmogaus nusilpnėjimo gydymas, arba gydymas pačiam per save, yra **lova** ir **tinkamas maistas** — tai ir viskas, ko reikia.

"Lumbago" yra tam tikra skaudėjimo pusiau forma panaši į sustingusį sprandą (du reumatizmo broliai). Seniau juos gydydavo su "bonkų pastatymu". Daugel gydytojų dabar mano, kad jiems geriausiai tinka higieniškas gydymas — tinkamas poilsis ir retkarčiais patrinimas geru linimentu. Jiems taipgi tinka vienokios ar kitokios rušies lempos pašildymas, bet lempa, kuri skaudėjimą pusiau išgydo, dar neišrasta.

(Bus daugiau)

Iš SLA 260 Kuopos Darbuotės

CHICAGO, ILL.—

Vasario 3 dieną musų kuopa turėjo savo mėnesinį susirinkimą. Kuopos pirmininkas, brolis Bružas, atidarydamas susirinkimą, paaiškino Lietuvos nepriklausomybės šventės reikšmę, kuri pripuola 16 dieną vasario. Tą dieną lietuviai visame pasaulyje su liudesiu širdyse švęs ir reikš pagiežą Lietuvos pavergėjams rusams.

Po trumpų apkalbėjimų kuopos reikalu, nutarta baigti susirinkimą. Be to, čia buvo pranešta, kad sekantis susirinkimas prasidės puse valandos vėliau, negu priprastu laiku.

Kuopos turto apyskaitą už 1951 metus pateikė kuopos turto sekretorė Akvelyna Mačiukaitė-Petrauskienė.

ĮEIGOS

Nariai sumokėjo	$3,959.50
Centrui pasiųsta	3,784.39
Kuopai liko	175.41
Kitų pajamų	43.35
Viso	218.76
Išmokėta per visus 1951 metus	$124.00
Bendras kuopos turtas	$392.94

Kuopos valdyba šiais metais yra sekanti:

Pirm. P. Bružas,
Vice pirm. K. Liutkus,
Turto sekr. A. Mačiukaitė-Petrauskienė,
Protokolų sekr. V. Mačiukas,
Organizatorius K. Mačiukas,
Iždin. P. Mačiukienė,
Iždo glob. A. Norkaitė ir E. Bennett,
Dr. kvotėjas Dr. A. Jenkins.

K. Liutkus,
SLA 260 kuopos koresp.

SLA 200 Kuopos Veikla

DETROIT, MICH.—

SLA 200 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą 1952 metais sausio 13 dieną. Narių nedaug dalyvavo. Susirinkimą atidarė vice pirmininkas Jonas Dailyda, nes pirmininko J. P. Vaitkaus nesirado susirinkime. Kiti valdybos nariai visi buvo susirinkime.

Pirmiausia perskaitytas praeito susirinkimo protokolas ir priimtas kaip užrašytas ir skaitytas.

Kuopos valdyba pasiliko ta pati ir šiems metams, kuri kuopai tarnavo 1951 metais, išskiriant vice pirmininką.

Užpraeitą susirinkimą buvo nutarta, kad kuopos susirinkimai butų laikomi kas 3 mėnesiai, nes daug musų kuopos narių užsimoka už visus metus ir nenori lankyti susirinkimų, tai dėl tos priežasties ir nutarta susirinkimus laikyti kartą į 3 mėnesius.

Nariai bus kviečiami atvirutėmis ir bus pažymėta kada susirinkimas įvyks.

Gautas laiškas iš SLA 102 kuopos, kuriame prošoma paramos tos kuopos narės paralyžiuotai jaunuolei Dianai Simonavičiutei-Simons. Laiškas priimtas ir po apkalbėjimui nutarta paremti. Kadangi kuopa neturtinga, tai nariai suaukojo devynis dolerius, kuriuos pasiuntė aukščiau paminėtai jaunuolei. Aukojo sekanti nariai: Po viena doleri — A. Aleksynas, J. Puloka, K. Damušis, P. Stunkienė, F. Karpšlis, J. Dailyda, J. Eizonis ir J. Kaselionis; Wm. Cupol 50c.; J. Kairis ir A. Grabauska po 25 centus.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks kovo mėn. 9 dieną, šiais metais, 2 valnadą po pietų, Armono svetainėje, 2386 24-th Street, Detroit, Mich. Malonėkite visi nariai dalyvauti susirinkime ir užsimokėti mėnesines duokles.

SLA 200 Kuopos Fin. Sekr.

SLA Kuopa Rengia Šokių Vakarą

LOWELL, MASS.—

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 173 kuopa rengia gražų šokių vakarą, pavadintą "Maskaradų Balium". Už gražiausį kostiumą bus skiriama geriausia dovana. Viso bus trys dovanos.

Parengimas įvyks šių metų vasario 23 dieną, prieš pat užgavėnes, DLKV. Klubo svetainėj, 447 Central Street, Lowell, Mass. Prasidės 8 valandą vakare. Įžanga visai maža. Gros J. Tamulionio orkestra, kuri yra geriausia musų apylinkėje.

Susivienijimo nariai ir visi geros valios lietuviai ir lietuvaitės nepraleiskite šios progos ir dalyvaukite SLA 173 kuopos surengtame gražiame pokyly ir linksmai laiką praleiskite.

Kviečia Rengėjai.

Aliquippa, Pa.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 247 kuopos susirinkimas įvyks šių metų vasario 24 dieną, 6:30 valandą vakare, pas draugus Einikius, 1501 Green Street, Aliquippa, Pa.

Malonėkite visi nariai ir visos narės dalyvauti šiame susirinkme ir užsimokėti mėnesines duokles. Ateidami atsiveskite savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA 247 kuopos. Kviečia visus narius valdyba.

J. Plečkaitis,
SLA 247 kuopos sekr.

Prezidentas Trumanas priims Baltuose Rumuose ALT delegaciją penktadienį, vasario 15 dieną, Lietuvos Nepriklausomybės 34 metų sukakties išvakarėse.

Pildomosios Tarybos Suvažiavimo Protokolas ir Atlikti Darbai

PROTOKOLAS

SLA Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, įvykusio Spalių 2-6 Dienomis, 1951 m., SLA Centro Raštinėje, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

(Tęsinys iždininko raporto)

BONDS BOUGHT, SOLD AND CALLED
January 1-st, 1951 to September 27-th, 1951

May 28-th, 1951—BOUGHT
$50,000.00 Par Value 3½%
Chelan County, Washington
Public Utilities District No. 1,
Bonds at 100—Principal $50,000.00
Interest from 4-1-51 to 5-28-51 ..... 277.09

Total paid $50,277.09

June 28-th, 1951—BOUGHT
$50,000.00 Par Value 3⅝%
Peoples Gas Light & Coke
Company Bonds at 100,823—
Principal $50,411.50
Interest from 6-1-51 to 6-28-51 ..... 135.94
Temporary charges 12.50

Total paid $50,559.94
Total principal for bonds bought $100,411.50
Total accrued interest 413.03
Total charges 12.50

Grand total $100,837.03

July 16, 1951—SOLD
$24,000.00 2¼% USA Treasury
Bonds of 1955 at 100.34375—
Principal $24,082.50
Less charges 12.50

Net received $24,070.00

Sept. 11, 1951—SOLD
$25,000.00 3% New York City
Housing Authority Bonds at
103.125 — Principal $25,781.25
Less carges 7.80

Net received $25,773.45

Jan. 1, 1951—CALLED
$1,000.00 Par Value 3%
Bethlehem Steel Corporation
Bonds at 100.50—Principal $1,015.00
Less charges ..... .25

Net received $1,014.75

Mar. 1, 1951—CALLED
$1,000.00 Par Value Wheeling
Steel Corporation Bonds at
103.50—Principal $1,035.00
Less charges ..... .25

Net received $1,034.75

TOTAL RECEIVED FOR
BONDS SOLD AND CALLED $51,892.95

TOTAL PAID FOR ABOVE
BONDS $50,159.23

TOTAL PROFIT $1,733.72

BONDS EXCHANGED

April 1-st, 1951—
$318,000.00 2½% USA Treasury Bonds 1967/72 **exchanged** (as per Resolution of Investment Committee) into $318,000.00 2¾% USA Treasury Bonds Non Transferrable, Investment Series "B"—1975/80.

CASH STATEMENT

1951—
August 31-st — Cash Balance, as per Treasurer's Books $66,619.57
Transit Cash—Aug. Inc. No.98 to and including August Administration $15,186.94
Transit Disbursements 935.46 14,251.48

August 31-st—Cash balance as per entire month of August $80,871.05

FUND	BANK	Bal. per bank statement 8—31—51	Outstanding cks.	Bal. per Treas. Books	Transit Cash	Bal. for entire month
Mort.	— Girard Trust Corn Exchange	$24,254.05	$16,464.57	$7,789.48	$9,134.46	$16,923.94
Dis.	— Girard Trust Corn Exchange	13,369.71	1,714.95	11,654.76	1,653.38	13,308.14
Exp.	— Girard Trust Corn Exchange	25,598.48	387.73	25,210.75	3,065.05	28,275.80
Misc.	— Girard Trust Corn Exchange	7,588.54	52.45	7,536.09	174.95	7,711.04
Juv.	— Girard Trust Corn Exchange	8,196.43	13.65	8,182.78	223.64	8,406.42
TOTALS		$79,007.21	$18,633.35	$60,373.86	$14,251.48	$74,625.34

August 31, 1951 — Cash in Union National Bank of Mahanoy City, Pa., Savings account $6,245.71

August 31-st, 1951 TOTAL CASH BALANCE $80,871.05

Respectfully submitted—
Kasimir P. Gugis,
Supreme Treasurer.

11. Iždo globėjai E. Mikužiutė ir J. Maceina žodžiu pateikia savo raportą. Vienbalsiai nutarta raportą priimti.

12. SLA daktaras kvotėjas Dr. S. Biežis pateikia savo raportą. Vienbalsiai nutarta raportą priimti.

13. Investmentų Komisija, iždininkas K. P. Gugis ir sekretorius M. J. Vinikas pateikia raportą iš komisijos veiklos investmentų srityje. Vienbalsiai nutarta Investmentų Komisijos raportą priimti.

14. J. Maceina įnešė, E. Mikužiutė parėmė ratifikuoti Investmentų Komisijos pravestas 1951 metais bondsų pirkimo ir pardavimo tranzakcijas, priimant žemiau telpančią rezoliuciją, kurioje išvardinta visos tranzakcijos. Įnešimas vienbalsiai priimtas ir tuo pačiu priimta sekanti rezoliucija:

The transactions of the Investment Committee composed of Matas J. Vinikas and Kasimir P. Gugis are read outlining in detail the purchases, sales and other dispositions of securities during the year of 1951. Upon the motion by J. Maceina, seconded by E. Mikuzis, the report was unanimously accepted and the transactions of the Investment Committee involving the following purchases and sales or other dispositions of securities were unanimously ratified and confirmed.

PURCHASE OF BONDS

	Interest	Principal
1. $50.000 — Public Utility Dist. No.1, of Chelan County, Wash. 3½% — 7/1/2005 — Price 100 Elec. Rev. Callable	$277.09	$50,000.00
2. $50,000 — Peoples Gas Light & Coke Co. 1-st & Refg. 3⅝ — 6/1/81 Price — 100.823 — Yield 3.58% Interest to 6/28/51	$135.94	$50,411.50
Total	$413.03	$100,411.50

SALE OF BONDS

	Amount Received.
1. **Sold — July 11, 1951** $24,000 — USA Treasury, 2¼%— 1955-52	$24,070.00
2. **Sold — Sept. 5, 1951** $25,000 — New York City Housing Authority Bonds, 3%, — 1992	$25,773.45
Total Received	$49,843.45

BONDS CALLED

	Amt. Received
1. $1,000 — Bethlehem Steel Corp., February	$1,004.75
2. $1,000 — Wheeling Steel Corp., March	$1,034.75
Total Received	$2,039.50

(Bus daugiau)

LIETUVOS IŠLAISVINIMO DIENA VIS LABIAU ARTĖJA

Prof. J. Brazaitis Apie Lietuvos Reikalus Užsieniuose

Prieš keletą savaičių iš Vokietijos tremtinių transporto laivu, kartu su kitais emigrantais, į Amerikos Jungtines Valstybes atvyko Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narys ir jo Užsienių Reikalų Tarnybos Valdytojas prof. Juozas Brazaitis. Jis New Yorko Liet. Žurnalistų Sąjungos skyriaus valdybos sušauktoje spaudos atstovų konferencijoje praeitą sekmadienį apibudino pačius svarbiuosius Lietuvos laisvinimo veiklos bruožus ir supažindino su Lietuvos reikalais paskirose valstybėse.

"Lietuvos išlaisvinimą VLIKas nuo pat savo veikimo pradžios grindė galimu konfliktu tarp Rytų ir Vakarų", — sakė J. Brazaitis, šitai ir dabar yra laikoma pagrindine išlaisvinimo prielaida. Bet kada tas konfliktas įvyks, sunku yra pasakyti. Aišku esą tik viena, jog viskas eina konflikto augimo kryptimi ir todėl atrodo, kad Lietuvos išlaisvinimo diena vis labiau artėja.

Toje pasaulinių įvykių raidoje VLIKo uždaviniai ėjo ketveriopa vaga: 1. Rupėjo Lietuvos klausimą tarptautiniame gyvenime palaikyti gyvą ir panaudoti visas progas jį iškelti aikštėn, 2. Atstovauti Lietuvą visose tarptautinėse organizacijose ir išlaikyti jos vardą, nors ir pavergtos, bet gyvos, kovojančios ir norinčios įsijungti į nepriklausomų valstybių šeimą, 3. Siekti, kad Lietuvos atstovavimas butų atnaujintas visose tose valstybėse, kur anksčiau buvo panaikinti Lietuvos konsulatai ar kitos rušies diplomatiniai atstovai, ligi bus sudaryta ir pripažinta Lietuvos vyriausybė, egzilinė ar kitokia ir 4. Susirišti su kitų tautų žmonėmis ir, dirbant kartu, ruoštis ateities gyvenimui.

Tai veiklai vykdyti yra svarbios dvi dirvos. Tai Amerika ir Europa. Amerika, čia turima JAV, šiuo metu yra stipriausia militariškai ir todėl jos balsas svarbus. Be to, Amerika visą laiką teisingai Lietuvos reikalą suprato, todėl dabar tiktai telieka ir toliau rupintis, kad ji lietuvius toje kovoje palaikytų.

Be to, jau čia šį darbą vykdo Amerikos Lietuvių Taryba ir neseniai įsijungė Lietuvių Grupė prie Free Europe Komiteto. Tat čia VLIKui nėra bėdos.

Sunkiau yra su Europa. Ji pati tik ką baigia atsistoti iš griuvėsių ir todėl jos valstybėms savi reikalai yra arčiau prie širdies, negu svetimi. Europoje visą veiklą vykdo pats VLIKas, talkininkaujamas Lietuvos diplomatų ir žymių svetimtaučių. Prancuzijoje VLIKo kviečiami kruvon susiburė aplink atstovą Dr. S. Bačkį prof. J. Baltrušaitis, min. Turauskas, karo attache pulk. J. Lanskoronskis. Jie, kaip įvairių sričių žinovai, jau spėjo susirišti su įvairių tarptautinių laisvinimo organizacijų vadovybėmis ir tenai rupinasi Lietuvos reikalais. Šveicarijoje tais reikalais rupinasi S. Garbačiauskas, Italijoje žurnalistas V. Mincevičius. Taipgi čia daug padeda ir svetimtaučiai tokie, kaip, pvz., vienas populiariausių Šveicarijoje bei Vokietijoje kalbėtojų ir publicistų — E. Schaper ir kt.

Lietuvos reikalams ypač yra palanki įvairių kraštų spauda ir radijas. Vasario Šešioliktosios ar kitų Lietuvos švenčių proga tenai supažindinama su Lietuvos reikalais. Jeigu vyriausybės, kurios yra surištos su kitais kraštais įvairiomis sutartimis, oficialiai dar Lietuvos klausimu konkrečiai nieko nedaro, tai pavergtajai Lietuvai simpatijos yra gyvos Europos masėse. O tai jau yra labai svarbu. Atėjus valandai, kada tos vyriausybės matys, jog reikalai keičiasi, jos nesunkiai galės pripažinti ir skaitytis su lietuviais de jure (pagal teisę) taip, kaip dabar skaitosi de facto (faktiškai, iš tikrųjų).

Sutinkant tiek daug palankumo svetur, tenka betgi kartais ir skaudžiai nusivilti, ypač tada, kai, kitų kurių grupių pakursyti, Lietuvos busimieji kaimynai pradeda maišyti katilą ir kelti nesusipratimus dėl busimų sienų. Čia ypač tenka nemažai kalbėti dėl lenkų, kurie reiškia savo pretenzijas į Vilnių, o ypač pavojingas Lietuvai yra naujosios Rusijos sienų klausimas. Mat, nors Kerenskis ir sako, kad Pabaltijo valstybes paliekąs ramybėje, bet yra ne rusų, kurie nenorėtų, kad tokios mažos valstybės butų, kaip Lietuva, Latvija, ar Estija. O atsiranda tokių, kurie pradeda aiškinti, kad, girdi, tokie čekai, slovakai, lietuviai ir kiti, tai nėra tautos, o tik giminės, ir aiškina, kad yra nesąmonė, jei jos vėl kada nors butų atstatytos.

Todėl visais tokiais atvejais tenka budriai stovėti ir visur ten, kur tik atsiranda koks reikalas, suteikti reikalingus paaiškinimus ir išdėstyti reikalą taip, koks jis tikrumoje yra.

Šitoje veikloje VLIKui labai daug talkininkavo lietuvių spauda visame pasaulyje, ypač Amerikoje. Todėl J. Brazaitis kaip tik specialiai ir dėkojo konferencijos atstovams, o per juos ir visiems lietuviškosios spaudos vairuotojams.

Jis ypatingai pabrėžė, kad, kiek lietuviškoji spauda savo diskusijomis dėl VLIKo vidaus reikalų yra jo veiklai pakenkusi, tiek savo talka Lietuvos vardui ir bylai garsinti yra padėjusi.

Po pranešimo dar buvo visa eilė iš vietos paklausimų, kuriuos Užsienių Reikalų Valdytojas atsakinėjo. Ypač buvo teirautasi dėl susitarimo tarp VLIKo ir ministerio Lozoraičio, nors tuo reikalu jis nieko naujo nepasakė. Dabar VLIKe J. Brazaitį pavaduoja prof. Zenonas Ivinskis. Kai tik J. Brazaitis gaus iš Amerikos valdžios dokumentus, jis vėl išvyks Europon tam darbui vadovauti ir juo rupintis. Šiose pareigose J. Brazaitis jau buvo nuo 1948 metų. — **sn.**

VASARIO 16-TAJAI ARTĖJANT

Artimiausi Musų Uždaviniai

Visos plačiosios Amerikos miestuose ir miesteliuose, kur tik esama lietuvių, rengiamasi 34-tą kartą minėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo metines. Vasario 16-toji yra ne vien tik tautinė ir valstybinė šventė. Akivaizdoje didžiosios nelaimės, ištikusios musų Tėvynę, tai yra geriausia proga pademonstruoti pasauliui vieningą ir nepalaužiamą lietuvių tautos laisvės troškimą, iškelti aikštėn sovietų teroro veiksmus Lietuvoje ir reikalauti, kad laisvasis pasaulis imtųsi žygių Lietuvai padarytai skriaudai atitaisyti ir lietuvių tautai nuo sunaikinimo gelbėti.

Šiais metais minėdami Vasario 16-tąją, geriausiai pasitarnausime savo tėvynės laisvės reikalui, jei šalia įprastų susirinkimų, pamaldų, prakalbų ir meninių programų atkreipsime reikiamą dėmesį į keturis šiuo momentu labai svarbius dalykus.

1) Musų vieningumas buvo ir yra didžiausia musų stiprybė. Amerikos lietuviai šitai yra įrodę per 11 ALT gyvavimo metų. Valdžios įstaigose ir tarpe asmenų, su kuriais Lietuvos reikalais tenka susidurti, Amerikos lietuviai pelnytai naudojasi geru vardu, pasitikėjimu ir vertinimu. Esame patį vieningiausia tautinė grupė Amerikoje — tokia visuotinė nuomonė apie mus. Lietuvių tautos žutbutinėje kovoje šita vienybė ne tik turi buti išlaikyta, bet ji turi buti nuolat stiprinama. **Reikia atidėti į šalį visa, kas mus skiria, ir pajungti visas musų grupines ir asmenines ambicijas ir musų visų valią didžiajam istoriniam musų tautos uždaviniui įvykdyti — nepriklausimai demokratinei Lietuvos valstybei atstatyti.**

2) Amerikos lietuvių visuomenės teikta finansinė parama įgalino Amerikos Lietuvių Tarybą palaikyti ir vystyti savo veiklą. Ta parama nuolat reikalinga. Jos dydis nėra apribotas, nes juo daugiau lėšų bus gaunama, juo labiau Lietuvos laisvinimo darbas galės buti suaktyvintas ir plečiamas. Kiekvienas naujai iškilęs uždavinys reikalauja lėšų. Ateitis statys didesnių uždavinių, kurių vykdymui butina iš anksto ruošti stipresnį finansinį pagrindą, sudarant išde ir minimalinius rezervus.

Paskelbtasis ALT vajus turi tikslą patikrinti Lietuvos laisvinimo darbui butinai reikalingą finansinį pagrindą bent artimiausiai ateičiai. A. A. T. vadovybė tiki, kad **vajaus suma $100,000 bus surinkta, jei kiekvienas musų pagal išgales atiduos savo auką.** Todėl Vasario 16-tosios proga visi iki vieno aktyviai įsijunkime į bendrą lietuviškąjį frontą, bent kartą per metus skirdami dalį iš savo biudžeto. Kas negali dalyvauti minėjimo parengimuose, teužsideda pareigą pasiųsti savo dalį minėjimo komitetams, A. L. T. skyriams arba tiesiai A. L. T. Centrui.

3) Burdami ir stiprindami visas savo gyvąsias ir materialines pajėgas, nepamirškime, kad savo kovoje esame reikalingi kitų užtarimo ir paramos. Dėl to Nepriklausomybės šventė lai nesibaigia tyliais gedulo ir protesto pareiškimais uždaruose rateliuose. **Amerikos visuomenė, valdžia ir pasaulis turi išgirsti musų tautos dejones ir pagalbos šauksmą.** Pasirupinkime, kad minėjimai rastų juo platesnį atgarsį amerikiečių tarpe, spaudoje, radijo programose. Į masinius susirinkimus kvieskime valdžios asmenis, amerikiečių organizacijų atstovus, lietuvių tautos draugus. **Rašykime krašto Prezidentui, Valstybės Sekretoriui, savo valstijos senatoriams ir kongresmanams, reikalaudami paramos lietuvių tautos laisvės kovoje.**

4) Svarbus specifinis uždavinys yra **nauja sutelkta akcija Genocido Konvencijos reikalu.** Šios lietuviams labai svarbios tarptautinės sutarties JAV Senatas dar nėra ratifikavęs. Trukdymus daro tam tikros amerikiečių grupės, kurios, klaidingai aiškindamos kai kuriuos Konvencijos paragrafus, bijosi tarptautinių Amerikos įsipareigojimų. Genocido Konvencija dar vis tebėra Senato Užsienio Santykių Komiteto (Senate Foreign Relations Committee). Kad ji patektų į Senatą galutinam svarstymui, reikia palankios šio Komiteto rekomendacijos.

Musų pastangos turėtų buti nukreiptos dviems kryptimis: **a) prašant Prezidentą, Valstybės Departamentą ir savo valstijos senatorius, kad jie, panaudodami savo įtaką, savo ruoštu reikalautų skubaus Konvencijos ratifikavimo, ir b) raginant Senato Užsienio Santykių Komiteto narius** (senatorius: Tom Connally, Walter F. George, Theodore Francis Green, Brien McMahon, J. William Fulbright, John J. Sparkman, Guy M. Gillette, Alexander Wiley, H. Alexander Smith, Bourke B. Hickenlooper, Henry Cabot Lodge, Jr., Charles W. Tobey), **kad jie Konvencijos klausimą su palankia rekomendacija nedelsdami perduotų Senatui.** Ne tik organizacijos, bet ir pavieniai asmenys turėtų siųsti atitinkamus laiškus. Jei ši akcija virs masiniu reiškiniu, ji neabejotinai duos teigiamų rezultatų.

Amerikos Lietuvių Taryba
Vykdomasis Komitetas

Chicago, Ill.
1952 m. vasario mėn. 2 d.

Atsiųsta Paminėti

Išblokštasis Žmogus, parašė Dr. Pr. Gaidamavičius, išleido laidykla Venta. Tai vidutinio formato knyga, padalinta į septynias dalis, 280 puslapių. Pirmoj daly autorius rašo: Žmogus visatoj, antroj — Egzistenciniai žmogaus santykiai, trečioj — Tauta kaip dvasinė tikrovė, ketvirtoj — Tėvynė kaip egzistencinė atrama, penktoj — Žmogaus išbloškimas, šeštoj — Vienatvė, septintoj — Viltis.

Šią knygą vertėtų kiekvienam įsigyti, ištisai visą perskaityti ir susipažinti su išblokštu žmogaus gyvenimu. Ją galima gauti rašant šiuo adresu: Vincas Jonikas, 530 Avenue A, Bayonne, N. J.

—o—

Daktaras Aiskauda ir jo Žvėrys, parašė K. Čukovskis. Tai antru kartu išleista lengvų apysakaičių vaikams pasiskaityti 92 puslapių knyga, papuošta įvairių žvėrių atvaizdais. Kalba lengva, spauda aiški. Ją galima gauti rašant sekančiai: Eglutės Adm., P. O. Box 22, Brockton 68, Mass.

—o—

Žmogus, kuris amžinai keliavo, reportažai iš kelionių Lietuvoje. Parašė A. Vilainis, išleido knygų leidykla Nemunas, Cicero, Illinois. Pirmas sąsiuvinys 53 puslapių su gražiomis iliustracijomis. Bus išleista dar 6 sąsiuviniai, kurie sudarys 300 puslapių su apie 150 įvairių iliustracijų. Visų sąsiuvinių kaina $3.50. Galimas gauti rašant šiuo adresu: A. Vilainis, 5300 West 25-th Place, Cicero 50, Illinois.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Dalyvaukite Lietuvos Nepriklausomybės Minėjime

New Yorko Lietuvių Tarybos rengiamas Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 34 metų sukakties minėjimas įvyks sekmadienį, **vasario 17 dieną, Webster Hall, East 11-th Street, tarpe 3-rd ir 4-th Avenues, New Yorke. Pradžia 3 valandą po pietų.**

Bus kalbos ir meninė turininga programa. Meninėj programoj dalyvaus Metropolitan Operos artistas Algirdas Brazis, Vincė Januškaitė ir Brooklyno Operetės Choras. Programai užsibaigus bus šokiai.

Vietiniai ir apylinkėse gyvenanti lietuviai ir lietuvaitės dalyvaukite šiame iškilmingame minėjime.

Lai visi keliai ir visus sekantį sekmadienį veda į didžiules Webster Hall patalpas.

Richmond Hill, N. Y.

Mirė Petras Atkočaitis, SLA 332 Kuopos Pirmininkas

Šių metų vasario 5 dieną mirė Petras Atkočaitis. Velionis buvo pavyzdingas SLA narys ir 332 kuopos pirmininkas. Be to, buvo geras lietuvis ir geras rėmėjas visokių lietuviškų reikalų.

Velionis paliko dideliam liudesy žmoną Petronėlę, sunų Joną, marčią Eleną, anukę Teresę ir keturis brolius.

Netekus gero nario ir SLA 332 kuopos pirmininko, velionio šeimai ir giminėms savo ir kuopos vardu reiškiu gilią užuojautą.

J. Raščius,
SLA 332 kuopos sekr.

Petro Atkočaičio Laidotuvės

Vasario 9 dieną Karalienės Angelų bažnyčioje atlaikytos iškilmingos pamaldos už velionio Petro Atkočaičio vėlę, o iš bažnyčios nulydėtas į šv. Jono kapines ir palaidotas amžinam poilsiui. Į kapus velionio kuną su trimis vežimais gėlių palydėjo virš 50 automobilių, kuriais važiuojančių palydovų skaičius siekė virš 200 asmenų.

Po apeigų kapinėse, velionio našlė Petronelė palydovus pakvietė pietums į Niederstein's valgyklą, kur dalyvavo apie 215 palydovų, nes kai kurie biznio ar kitais asmeniniais reikalais iš kapinių nuvažiavo į namus. Visi dalyvaujanti palydovai buvo šauniai priimti ir vaišinami. Laidotuves aptarno Juozo Garšvos laidotuvių įstaiga.

Dideliame nuliudime liko žmona Petronėlė, sunus Jonas, marti, anukė, broliai ir daug kitų giminių ir draugų.

Ilsėkis Petrai laisvos Amerikos žemėje, o likusiai šeimai, giminėms ir draugams reiškiu užuojautą. **Koresp.**

Brooklyn, N. Y.

Pavykęs Sausio 15 Klaipėdos Krašto Atvadavimo Minėjimas

Š. m. vasario mėn. 2 dieną, kaip Tėvynėje buvo skelbta, įvyko Alliance Hall patalpose, Brooklyne, Klaipėdos Krašto Atvadavimo Minėjimas, dalyvaujant gausiai vietos ir apylinkių lietuviams gyventojams.

Minėjimą atidarė ir prave-
Minėjimą atidarė ir pravedė p. V. Pitkunigis, kviesdamas visus lietuvius suprasti laiko reikalavimą ir prisidėti savo darbu ir energija prie apvienytos Lietuvos atstatymo kovos.

Atitinkamą dienai pranešimų padarė prof. p. Bendorius, pastatydamas Maž. Lietuvą kaipo pavyzdį visai lietuvių Tautai, taip pat iškeldamas Mažosios Lietuvos reikšmę ateityje Lietuvos valstybei.

Meninėj dalyje pasirodė p. Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, kuri su dideliu įsijautimu padainavo Klaipėdietiškų dainų, palydint pianistui A. Mrozinskui.

Aktorius H. Kačinskas deklamavo iš B. Sruogos "Sapiega" ir Duonelaičio "Metu". Deklamacijos buvo minėjimo dalyvių širdingai sutiktos.

Pagerbus Klaipėdos sukilimo vadą gen. konsulą p. J. Budrį, buvo tyliu susikaupimu pagerbti Lietuvos laisvės kovotojai ir už Lietuvos laisvę žuvusieji. **R. B.**

Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas Per Radijo

Š. m. vasario 16 dieną, 2 valandą po pietų, p. Ginkaus radijo programos metu, bus perduotas specialus 34 Lietuvos Nepriklausomybės Sukakties Minėjimas. Šis minėjimas yra skiriamas tiems, kurie ligos ar kitų sąlygų verčiami negales dalyvauti vasario 17 dieną Webster Hall įvykstančiame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime.

Šiam minėjimui rengiama speciali programa, kurios metu kalbės A. Simutis ir prel. J. Balkunas. **Kep.**

Atskrido Garnys

Skrisdamas virš St. Albans, L. I., gerasis garnys, nutupe Genovaitės ir Alfonso Zenkų namuose ir vasario 4 dieną paliko jau antrą dukrelę, kuriai parinktas vardas Constance-Joanna. Genovaitė Zenkienė, kaip ir jos pirmoji dukrelė Christina, yra SLA 126 kuopos narės.

Kaip žinoma, Genovaitė yra Vitaičių dukrelė, todėl Zosė ir Stasys Vitaičiai džiaugiasi susilaukę dar vieną anukę, nes žino, kad Christina turės sesutę ir paaugusios galės duetus dainuoti, kaip jų mamytė ir močiutė (Vitaitienė) dainuodavo, tad linkėtina, kad Zenkų dukrelės visuomet butų malonios ir darbščios Amerikos lietuvaitės. **Grandpop.**

Karo Veteranas Jurgis Blauzdžiunas-Benson

New Yorko teatre buvo rodoma filma apie buvusį Amerikos karą su Indijonais, kuris įvyko 1891 metais. Ta proga teatre susitiko du to karo veteranai: lietuvis Jurgis Blauzdžiunas-Benson ir kitatautis Reinhold Gast, gyvenantis Brooklyne. Abu veteranai yra 87 metų amžiaus ir gauna pensijas po $120.00 mėnesyje.

Šių veteranų susitikimas suinteresavo ir vietos laikraščių reporterius, kurie platokai apie jų susitikimą ir pasikalbėjimą aprašė.

Jurgis Bensonas, dabar gyvenantis 604 Valley Lane, Townson, L. I., tarnavo Septintam Pėstininkų Pulke ir kariavo prie Pine Ridge, South Dakota valstijoje. Jis sako, kad su indijonais mušiai budavo žiaurųs ir net vienoje dienoje užmušdavo apie 600 indijonų.

Reinhold Gast, gyvenantis 3541 Fourth St., Brooklyne, kariavo netoli Mexikos rubežiaus, prie Fort McIntesh, Texas valstijoje ir vėliau So. Dakotoje. Jis sako, kad indijonai buvo desperatiški ir žiaurųs. Užpuldinėdavo gyventojus, ypatingai ukininkus, atimdavo jų maistą, gyvulius ir kitus dalykus. Ypatingai tas kartodavos žiemos metu, kuomet susidarydavo maisto stoka. Tad karas su indijonais buvo neišvengiamas iki jie buvo galutinai sutvarkyti.

Musų tautietis Jurgis Bensonas atrodo kaip 35 metų vyras, sveikas, linksmas, mėgsta baikauti ir net su draugais pabaliavoti. Jis dabar tampa Lietuvių Piliečių Klubo nariu Fort Jefferson, kuriam vadovauja Julius Vilkas. Su p. Bensonu buvo maloni proga susitikti ir pasikalbėti Juozo Baltaičio užeigoje. **K. J. P.**

Great Neck, N. Y.

Iškilmingas Vasario 16 Minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 34 metų sukakties minėjimas įvyks šeštadienį, vasario 16 dieną, 1952 m., St. Aloysius School-mokyklos salėje, 3 Breuer Ave., Great Neck (tuoj už bažnyčios). Pradžia 7 valandą vakare.

Bus geri kalbėtojai. Dainuos choras, vadovaujamas muziko M. Cibo, ir vaikų-jaunuolių pasirodymas.

Visų lietuvių butina pareiga dalyvauti. Rengia vietos lietuvių patriotinės organizacijos.

BALF susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį, 744 Middle Neck Road.

Visus kviečia —
Vasario 16 Komitetas.

Worcester, Mass.

ĮVAIRIOS NAUJIENOS

Lietuvai kėmti Dr-jos Worcesterio skyrius, padedamas desimties vietos žymesnių lietuvių organizacijų, kaip kasmet, tarp ir šiais metais, ruošia iškilmingą Vasario 16-sios paminėjimą. Pats minėjimas įvyks vasario mėn. 17 dieną, sekmadienį, 2 valandą po pietų, Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 12 Vernon Street. Numatoma gyva ir turininga programa. Oficialėje dalyje kalbės Mass. valstijos kongresmonas H. Donahue, žymus rytinių valstijų lietuvių visuomenininkas adv. P. Višinis, Lietuvių Piliečių Klubo pirmininkas p. Cenis, neseniai iš tremties atvykęs kooperatininkas, liaudininkų veikėjas agr. J. Bertašius. Meninę programą atliks Kauno Valst. Operos solistas Ip. Nauragis, Worcesterio Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelio mišrus choras, vedamas muz. Z. Snarskio ir Lietuvių Moterų Klubo choras, vedovaujamas p. M. Meškienės. Rengėjai kviečia visus lietuvius skaitlingai dalyvauti šiame minėjime.

Dr-jos skyriaus pastangomis išrupintas Worcesterio WNEB radio stotyje radio ketvirtis vasario mėn. 16 dienai, šeštadienį, nuo 7:45 iki 8 valandai vakare, kurio metu Lietuvos bylos reikalu anglų kalba prabils Mass. valstijos kongresmonas H. Donahue ir vietos visuomenininkas adv. A. Mileris.

—:—

Š. m. sausio mėn. 27 dieną L. P. Klubo salėje įvyko L. R. Dr-jos Worcesterio skyriaus visuotinis narių susirinkimas. Gyvose ir karštose diskusijose liet. veiklos ir dr-jos klausimais pasisakė daugelis vietos kolonijos lietuvių: A. Kriaučialis, Kl. Zurlis, V. Asmenskas, V. Mitrikas, M. Žemaitaitis, agr. J. Bertašius, Vyt. Mačys, Pr. Pauliukonis, I. Donelienė, J. Lendraitienė, J. Palubeckas, J. Dvareckas, J. Rauktys, J. Žilinskas, J. Sviklas, J. Šalaviejus, J. Krasinskas, J. Pupka, Pranas Aukštuolis, ir kiti.

Iš v-bos narių metinių raportų paaiškėjo, jog skyrius daug dirbo šaipos ir tautiniai kulturinės, politinės veiklos srityse; tai patvirtina ir virš $1,000.00 suma, skyriaus išleista per praėjusius metus aukščiau minėtiems tikslams siekti. 1952 metams išrinkta skyriaus valdyba iš sekančių darbuotojų: M. Žemaitaitis—pirm.; M. Vaikšnorienė ir Pr. Aukštuolis — vice pirm., J. Palubeckas — sekr., J. Dvareckas — iždin., inž. A. Vagelis — fin. sekr., V. Mitrikas, J. Sviklas ir A. Petrauskis — iždo globėjai.

—:—

Worcesteryje veikiąs Tremtinių Meno Mėgėjų Ratelis pastaruoju laiku ypač gyvai ir veikliai reiškiasi liet. kulturiniame-meniniame darbe. Ratelio choras, ved. muziko Z. Snarskio aktyviai dalyvauja vietos kolonijoje ruošiamuose Vasario 16-sios paminėjimuose, o taip pat numato suruošti įspudingą vakarą-koncertą, kurio pelnas ketamas paskirti tremtyje esantiems seneliams ir ligoniams, vargstantiems Vokietijos nedraugingam ukyje, paremti.

Ratelio Dramos studija yra paruošusi aukšto meninio lygmens scenos veikalą, režisuotą įgudusio akt. H. Kačinsko, "Aušros Sunys", kurs būvo pastatytas Worcesterio, Waterburio, New Britain lietuvių kolonijų scenose. Numatoma veikalą parodyti ir So. Bostono bei kitų lietuvių kolonijų gyventojams.

Šiuo metu Rateliui energingai pirmininkauja p-lė H. Zimavičiutė, chorui vadovauja muz. Z. Snarskis.

—:—

Prieš porą savaičių Worcesteryje lankėsi retas ir malonus svečias, Liet. Valst. Liaudininkų Centro K-to narys, Dr. Balys Matulionis, kurs padarė įdomų pranešimą vietos sandariečių susirinkime aktualiaisiais lietuvių kulturiniais ir politiniais klausimais.

—:—

Jaunas ir gabus naujakurys, buvęs Worcesterio Meno Mėgėjų Ratelio pirmininku, Kazys Blazys, sekmingai užbaigė savo mokslo studiją University of Mass., Amherst, Mass., pirmąjį semestrą. K. Blazys dirba minėtame universitete laborantu, kartu siekdamas įgyti ir Master of Sciene laipsnį maisto gaminių chemijoje.

J. Krasinskas.

Pittsburgh, Pa.

Pittsburgho Lietuviai Minės Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuves Vasario 17 d.

Pittsburgho lietuviai ruošiasi minėti Lietuvos Nepriklausomybės 34 metų sukaktuves vasario 17 dieną, Lietuvių Piliečių svetainėje. Iškilmių programa prasidės 3 valandą po pietų.

Programa susidės iš meninės dalies ir kalbų. Meninę programos dalį pildys šv. Kazimiero parapijos Mairionio Choras, panelė Julijona Andriulioniutė ir kitos musų geriausios meninės pajėgos.

Kalbėtojais bus, ALT Vykdomojo Komiteto iždininkas Mykolas Vaidyla, Pittsburgho miesto majoras David L. Lawrence, kongresmonas James G. Fulton ir kongresmonas Herman P. Eberharter. Abu kongresmonai jau yra pasižadėję kalbėti.

Todėl visų Pittsburgho ir apylinkės lietuvių šventa pareiga skaitlingai dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės sukakties minėjme, nes tai bus geriausia demonstracija už atgavimą musų gimtąjam kraštui Lietuvai laisvės ir už pasiliuosavimą iš žiaurios rusų bolševikų vergijos.

S. Bakanas.

Pittston, Pa.

Minėsime Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimą

Vietinis ALT ir BALF skyrius ruošiasi paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį.

Minėjimas įvyks sekmadienį, vasario mėn. 24 dieną, šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Pradžia 7:30 valandą vakare.

Programoje bus prakalbos, dainos ir įspudingas vaizdas.

Kalbės Luzerne Distrikto attorney L. Felman, miesto majoras John Allardyce, kun. Alfonsas Žukauskas. Svarbiausią kalbą pasakys neseniai iš tremties atvykęs Kings kolegijos profesorius dr. Cirtautas.

Įspudingą vaizdą perstatys meno mylėtojų grupė po vadovybe Stasio Šakočiaus.

Bus naujanybė išgirsti dainas vyrų choro, susidedančio iš virš 30 balsų, po vadovybe muz. prof. Broniaus Voverio.

Programos vedėju bus dr. Bronius Kazlas, šioje apylinkėje visiems gerai pažįstamas.

Paminėjimo rengėjai kviečia visus lietuvius ir lietuvaites dalyvauti ir parodyti savo troškimą išlaisvinimui pavergtos Lietuvos ir musų pagelbos laukiančių tremtinių Europoje ir jų vargų atjautimą.

A. G.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO 34 METŲ SUKAKTIES

MINĖJIMAS

Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos New Yorko Skyrius

Sekmadienį, Vasario-Feb. 17 d., 1952

WEBSTER HALL

E. 11th St. ir 3rd Ave., New York, N. Y.

Durys atdaros 3:00 val. Programo pradžia 4:00 val. po pietų.

Meno programoje dalyvaus:
ALGIRDAS BRAZYS, Metropolitan Operos Baritonas
VINCĖ JANUŠKAITĖ, Lietuvos Operos Solistė
BROOKLYNO LIETUVIŲ OPERETĖS CHORAS,
Vadovaujamas MYKOLO LIUBERSKIO
ALEKSAS MROZINSKAS, Pianistas.

Kalbės:
EDNA KELLY,
Brooklyno Atstovė Jungtinių Valstybių Kongrese ir Užsieninių Santikių Kongresinio Komiteto Narė,
JUOZAS TYSLIAVA, Adv. K. PAULAUSKAS,
JUOZAS AUDĖNAS ir KIPRAS BIELINIS.

Šokiams gros ADOMO JEZAVITO Orkestras.
Šokiai prasidės 8:00 val. vakare.
Bilietai $2.00 ir $1.50. Šokiams $1.00.
Visus lietuvius kviečiame dalyvauti. **KOMITETAS.**

Lietuvių Melodijų VALANDA

Dabar girdima sekmadieniais nuo 11:00 iki 12:00 valandos dieną iš naujos radijo stoties:

WHIL — 1540 KC.

Skelbiamos naujienos iš South Bostono.

A. J. Chaplik.

Gera Vyram Naujiena

Gal esi nervingas, pavargęs ir išsisėmęs? Gal jauti nusilpęs ir nualintas ir todėl negali naudotis tomis linksmybėmis, kurias gamta vyram skyrė? Atsteigimui pajėgų ir vikrumo vartok HEXTRONE. HEXTRONE randasi 8 suderinti vitaminai reikalingi palaikymui vikrumo jausmą. Nepaisant ką vartojote pirmiau, pabandykite HEXTRONE ir patys persitikrinsite ką jie gali jums padaryti kaip ir padarė tukstančiams kitų vyrų, kurie dabar atgavo vikrumą vartojant HEXTRONE. HEXTRONE reguliarė kaina $4.00 už vieną dėžutę. Bet, šio laikraščio skaitytojams speciale sutarčia, jums bus padaryta vertinga nuolaida. Tik prisiųskite šį skelbimą į BERJAC PRODUCTS, 790 Troy Avenue, Dept. 406, Brooklyn 3, New York, ir jųs gausite HEXTRONE dvi dėžutes už $5.00, tai bus nuolaida ant $3.00 reguliarės kainos. Nereikią siųsti jokių pinigų. Užmokėsite paštoriui kai pristatys dėžutes į namus. **Hextrone** parduodamas su garantija grąžinimo pinigų jei nebusite patenkinti. Atsiminkite, pirmuoju sekretu bet kokio atsiekimo yra veiksmas! Tą neatidėliokite. Pareikalaukite tuojau.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

RadioŽinios

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimo Programa per stotį WHEE, 1090 kilocycles, nuo 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekanti:

1—Bostono Tautinių Šokių Grupė.

2—Bostono Skautai ves 16 Vasario Minėjimą.

3—Magdutės Pasaka.

Po programai, malonėkite parašyt laiškelį ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami savo įspudžius, o biznio reikalais, rašykit radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiu.

Steponas Minkus.

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Vasario 9 Dieną, 1952 Metų

Išmokėtos pomirtinės

PETRAS JANČAUSKAS, 7 kp., Pittston, Pa., gimęs birželio 25 d., 1875 m., Mariampolės apskr. Prie SLA prisirašė vasario 9 d., 1913 m., mirė sausio 28 d., 1952 m. Velionio moteriai, Agotai Jančauskienei, pomirtinės išmokėta $600.00

MARĖ ALELIUNIENĖ, 18 kp., Westville, Ill., gimus gruodžio 5 d., 1888 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė gruod. 5 d., 1920 m., mirė gruodžio 28 d., 1951 m. Velionės vaikams: Mary Sloan, Ann Sirus, Antoinette Gorz ir Jonui Aleliunui, pomirtinės išmokėta $600.00

ONA SIMAKAUSKIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass., gimus bal. 23 d., 1893 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė vasario 5 d., 1928 m., mirė sausio 25 d., 1952 m. Velionės vyrui, Aleksui Simakauskui, pomirtinės išmokėta $600.00

SIMAS ALEKSANDRAVIČIUS, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs lapkr. 7 d., 1886 m., Vilniaus rėd. Prie SLA prisirašė rugsėjo 5 d., 1926 m., mirė sausio 21 d., 1952 m. Velionio moteriai, Onai Aleksandravičienei, pomirtinės išmokėta $600.00

ONA ALEKSONIENĖ, 160 kp., Donora, Pa., gimus gegužės 15 d., 1890 m., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė rugp. 2 d., 1914 m., mirė sausio 14 d., 1952 m. Velionės vyrui, Mykolui Aleksoniui, pomirtinės išmokėta $150.00

NOBARTAS KABOŠINSKAS, 250 kp., Maspeth, N. Y., gimęs lapkr. 15 d., 1886 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 3 d., 1926 m., mirė sausio 7 d., 1952 m. Velionio moteriai, Anelei Kabošinskienei, pomirtinės išmokėta $600.00

Viso $3,150.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $17,370.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. MARGIS, 30 kp., Scranton, Pa. Sirgo 8 savaites	$45.00
L. RADŽIUNIENĖ, 46 kp., Terre Haute, Ind. Sirgo 3 s. ir 5 d.	34.50
P. PUIDOKIENĖ, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
P. GEDAMINSKAS, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
A. PETRAUSKAS, 77 kp., Rockford, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
C. SOLINSKY, 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 7 s.	66.00
K. SENKIENĖ, Pav. kp., New York, N. Y. Sirgo 3 s. ir 1 d.	19,50
M. SHIMSKY, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 4 s. ir 5 d.	26,25
S. DULKĖ, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 5 s. ir 2 d.	28.00
J. ELINAUSKAS, 187 kp., New Philadelphia, Pa. Sirgo 4 s. ir 2 d.	13.00
A. VELUS, 212 kp., Kenosha, Wis. Sirgo 8 s.	36.00
P. KEMERAITIS, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 1 s.	6.00
M. BUTTS, 300 kp., Aurora, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
P. KLOVA, 342 kp., Easton, Pa. Sirgo 1 s. ir 1 d.	7.00

Viso $425,25
Nuo pradžios šių metų bendrai viso 02,776.25

M. J. VINIKAS,
SLA Sekreorius.

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Ilinois

NAUJIENOS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbesnius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje — $9.00 metams, $5.00 — pusei metų. Kitose valstybėse—$11.00 metams, $5.50 — pusei metų. Chicagoje — $10.00 metams, $5.50 — pusei metų.

NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

AR ŽINOTE KĄ RAŠO
"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta del to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams. Adresas toks:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.